

Особливості відкриття та роботи з казначейськими рахунками для учасників закупівель

Почався новий бюджетний період, тому нагадаємо суб'єктам господарювання, які є учасниками закупівель, що проводяться відповідно до [Закону «Про публічні закупівлі»](#) від 25.12.2015 № 922-VIII (далі — Закон), про порядок відкриття рахунків в органах Державної казначейської служби України (далі — Казначейство). У цій статті розглянемо, для яких цілей учасники закупівель можуть відкривати рахунки, порядок їх відкриття та інші питання.

Учасники закупівель можуть відкривати рахунки в органах Казначейства, керуючись Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203, та Порядком відкриття аналітичних рахунків для обліку операцій по виконанню бюджетів у системі Державної казначейської служби України, затвердженим наказом Казначейства від 27.12.2013 № 217 (в редакції наказу Казначейства від 04.12.2019 № 341) (далі— Порядок № 217).

Розглянемо умови роботи з небюджетними рахунками, які учасники закупівель можуть відкривати для зарахування на них коштів попередньої оплати за капітальними видатками та державними контрактами виконавцям робіт (постачальникам товарів або надавачам послуг).

Так, відповідно до пункту 6 [постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1070](#) «Деякі питання здійснення розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» (далі— Постанова № 1070) суми попередньої оплати за капітальними видатками та державними контрактами виконавцям робіт, постачальникам товарів і надавачам послуг (крім нерезидентів) **на небюджетні рахунки, відкриті на їх ім'я в органах Казначейства у встановленому законодавством порядку**, з подальшим використанням зазначених коштів виконавцям робіт, постачальникам товарів і надавачам послуг виключно з таких рахунків на цілі, визначені договорами про закупівлю товарів, робіт і послуг, з наданням підтверджених документів органам Казначейства для здійснення платежів.

Згідно з пунктом 40 Порядку № 217 для зарахування коштів попередньої оплати, спрямованих розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів виконавцям робіт, постачальникам товарів і надавачам послуг (крім нерезидентів) у випадках визначених нормативно-правовими актами, **клієнтам відкриваються рахунки за субрахунком 3559 «Рахунки для зарахування коштів попередньої оплати»** Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі.

Які документи потрібно подавати суб'єктам господарювання для відкриття небюджетних рахунків?

Наказом Міністерства фінансів України від 22.06.2012 № 758 затверджено Порядок відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України (далі — Порядок № 758), яким, зокрема, встановлюються вимоги до документів, що надаються **для відкриття небюджетних рахунків**.

Так, згідно з пунктом 5.1 Порядку № 758 для відкриття небюджетних рахунків **підприємства, установи, організації подають** до органів Казначейства такі документи:

а) заяву про відкриття рахунків устанавленого зразка (додаток 5 до Порядку № 758) за підписом керівника та головного бухгалтера або інших посадових осіб, яким відповідно до затвердженої в устанавленому порядку картки із зразками підписів та відбитка печатки надано право першого та другого підписів;

б) копію належним чином зареєстрованого (затвердженого) устанавчого документа, засвідчену в устанавленому законодавством порядку. При цьому юридичні особи, устанавчі документи яких **оприлюднені на порталі електронних сервісів** юридичних, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, устанавчі документи **в паперовій формі не подають**;

в) картку із зразками підписів та відбитка печатки (додаток 6 до Порядку № 758) і перелік рахунків (додаток 7 до Порядку № 758), якими можуть розпоряджатися зазначені у картці (тимчасовій картці) особи, у двох примірниках.

Відповідно до пункту 5.2 Порядку № 758 для відкриття небюджетних рахунків **фізичні особи — підприємці подають** до органів Казначейства такі документи:

а) заяву про відкриття рахунків (додаток 5 до Порядку № 758);

б) копію паспорта, засвідчену підписами працівника органу Казначейства та фізичної особи — підприємця;

в) картку із зразками підписів та відбитка печатки (додаток 6 до Порядку № 758) у двох примірниках.

Інші більш детальні вимоги щодо подання документів та особливості відкриття небюджетних рахунків суб'єкти господарювання можуть знайти в положеннях Порядку № 758.

Для відкриття небюджетних рахунків клієнтами, на яких сформовано справу з юридичного оформлення рахунків, надається **заява про відкриття рахунків** устанавленого зразка (додаток 5 до Порядку № 758) за підписом керівника та головного бухгалтера або інших посадових осіб, яким відповідно до затвердженої в устанавленому порядку картки із

зразками підписів надано право першого та другого підписів, яка додається до справи.

Наведемо [приклад заповнення заяви на відкриття небюджетного рахунку](#) (Приклад 1).

Приклад 1

Додаток 5 до Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України (підпункт «а» пункту 3.1)

ЗАЯВА про відкриття рахунків

Найменування органу Державної казначейської служби України, у якому обслуговується клієнт	Код за ЄДРПОУ
<u>Головне управління Державної казначейської служби України у ХХХ області</u> (повне найменування)	33333333
Найменування клієнта, що відкриває рахунок* ПП «Фіалка»	Код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний територіальний орган Державної податкової служби і мають відмітку в паспорті / запис в електронному безконтактному носії або в паспорті проставлено слово «відмова») 44444444

<u>Приватне підприємство «Фіалка»</u> (повне найменування)	Код клієнта за Єдиним реєстром розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів
	—

Просимо відкрити бюджетний(і) рахунок(ки) відповідно до переліку **:

№ з/п	Код програмної класифікації видатків та кредитування державного або місцевих бюджетів (код Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів)	Фонд бюджету	Код класифікації доходів бюджету
1	2	3	4
—	—	—	—

Просимо відкрити небюджетний рахунок відповідно до переліку:

3559 (небюджетний рахунок — для зарахування коштів попередньої оплати за капітальними видатками та державними контрактами за товари, роботи і послуги, що закуповуються за бюджетні кошти)

Додаткова інформація *** _____

Керівник _____ Іван ІВАНОВ
(підпис)

Головний бухгалтер **** _____ Петро ПЕТРОВ

(підпис)

«20» березня 2021 року

М. П.*****

Примітки:

* Для фізичної особи — підприємця заповнюється клієнтом код економічної діяльності згідно з національним класифікатором України.

** Не заповнюється у разі відкриття небюджетних рахунків підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами — підприємцями.

*** Підлягає обов'язковому заповненню, якщо клієнт не є платником єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, вказується нормативно-правовий

акт, відповідно до якого бюджетна установа має право отримувати власні надходження, та інша інформація у разі потреби.

**** У разі відкриття небюджетних рахунків підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами — підприємцями проставляються, відповідно, перший та другий підписи або тільки перший.

***** Для клієнтів, які є суб'єктами господарювання, організаціями та не утримуються за рахунок бюджетних коштів, використання печатки відповідно до законодавства не є обов'язковим.

Заповнена вище заява на відкриття небюджетного рахунку є лише наглядним прикладом.

На підставі такої заяви орган Казначейства відкриває відповідний небюджетний рахунок за міжнародним форматом IBAN, який буде мати, наприклад, такий вигляд:

UAXXXXXXXX3559XXXXXXXXXXXXXX,

де: UA — код України за ISO 3166;

3559 — субрахунок небюджетного рахунку;

X — інші символи рахунку (контрольне число, код банку, рахунок клієнта тощо).

Чи потрібно щорічно старі небюджетні рахунки закривати, а нові відкривати?

Відповідно до пункту 8.6 Порядку № 758 **небюджетні рахунки** підприємств, установ, організацій та фізичних осіб — підприємців **закриваються на підставі заяви про закриття рахунку** клієнта за підписом керівника та головного бухгалтера або інших посадових осіб, яким відповідно до затвердженої в установленому порядку картки із зразками підписів та відбитка печатки надано право першого та другого підписів, та документів, визначених у пункті 8.4 Порядку № 758.

Органи Казначейства мають право **самостійно закривати небюджетні рахунки**, якщо за цими рахунками **не здійснювалися операції протягом останніх трьох років і на них немає залишків коштів**.

Самостійне закриття зазначених рахунків органами Казначейства здійснюється на підставі службової записки щодо закриття рахунків за підписом керівників (заступників керівників) структурних підрозділів органу Казначейства, у якому здійснюється обслуговування відповідного клієнта, погодженої Головою (заступником Голови) Казначейства або керівником (заступником керівника) відповідного Головного управління Казначейства.

З огляду на зазначене вище, небюджетні рахунки не потрібно в кінці кожного бюджетного року закривати, а на початку нового бюджетного періоду відкривати. Вони закриваються або **на підставі заяви про закриття рахунку**, наданої клієнтом, або в інших випадках, передбачених Порядком № 758.

Які особливості роботи з небюджетними рахунками?

Організаційні відносини між органами Казначейства та підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами — підприємцями у процесі обслуговування небюджетних рахунків клієнтів регламентуються Порядком казначейського обслуговування небюджетних рахунків клієнтів, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21.07.2014 № 770 (далі — Порядок № 770).

Для здійснення перерахування коштів, зокрема, попередньої оплати за капітальними видатками та державними контрактами, з небюджетних рахунків клієнти, керуючись пунктом 6 Порядку № 770, подають органам Казначейства **платіжні доручення** на паперових та електронних носіях у кількості примірників, необхідній для всіх учасників безготівкових розрахунків. Форма, обов'язкові реквізити, строк дії платіжних доручень та вимоги щодо їх заповнення визначаються Національним банком України. У платіжному дорученні повинні бути заповнені всі реквізити, передбачені його формою.

Для клієнтів, які є суб'єктами господарювання, організаціями та **не утримуються за рахунок бюджетних коштів, використання печатки** відповідно до законодавства **не є обов'язковим**.

Відповідно до пункту 11 Порядку № 770 органи Казначейства приймають до виконання платіжні доручення клієнтів на проведення платежів з небюджетних рахунків виключно **в межах залишку коштів на цих рахунках**.

Потрібно зауважити, що у процесі казначейського обслуговування небюджетних рахунків клієнтів може застосовуватися **система дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства - Казначейство»** з використанням засобів криптографічного захисту інформації Казначейства. У такому разі між клієнтами та органами Казначейства здійснюється обмін документами в електронному вигляді, у тому числі **електронними документами**.

Висновки

Підприємства, установи, організації, фізичні особи — підприємці, які є учасниками закупівель, можуть відкривати небюджетні рахунки в органах Казначейства, зокрема для перерахування на такі рахунки коштів попередньої оплати, яка передбачається за договорами закупівлі капітальних видатків, та подальшого використання таких коштів. Організаційні питання щодо відкриття та обслуговування небюджетних рахунків регламентуються відповідними Порядками № 758 та № 770. Відкриття та закриття

небюджетних рахунків здійснюється за відповідними заявами клієнта. На відміну від бюджетних рахунків небюджетні не потрібно закривати та відкривати щорічно. Для здійснення перерахування коштів з таких рахунків клієнти подають до органів Казначейства платіжні доручення, оформлені належним чином, відповідно до чинного законодавства.

Також читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) такі корисні статті та матеріали:

[Розрахунки за електроенергію, спожиту наприкінці бюджетного року](#)

[Оголошення закупівель на наступний рік без затверджених бюджетних призначень](#)